

Middagsbön 2024 02 06 Lunds domkyrka: Mun & Hjärta

Episteltext: Romarbrevet 10:13-17 (andra årg. Sexagesima, *Det levande ordet*)

+ I Guds: Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

Amen

I en tid av allt större brist på framtidshopp och vilja att engagera sig, och av tilltagande nätmobbing och *skammande* i sociala medier, och när många av oss nästan dygnet runt och i olika grad av prioriterade kanaler, chattar och sms:ar med förkortade ord och fåordigt, är det verkligen ett tvärt kast att få höra texten från Romarbrevet. Kanske inte endast ett tvärt utan också ett omöjligt kast att hänga med i, och bli räddad av.

För när vi sms:ar eller som man ju säger globaly, *textar* varandra brukar vi ju inte ha lager av mer eller mindre tydliga hänvisningar och alluderingar.

Inte heller brukar vi bemöda oss med, eller våga oss på allegoriska tolkningar av Den hebreiska bibeln eller dess utläggningstraditioner.

Inte heller brukar vi särskilt djupsinnigt byta ut ord i kända meningsbärande strofer i traditionen och ersätta dem med det vi själva är övertygade om, vilket Paulus skickligt, gärna och ofta gör, särskilt i sitt brev till Romarna, då han låter *Lagens ord* växlas över till *Ordet*, d v s Kristus. Och då han helt i linje med sin teologiska historiesyn, liksom Petrus indirekt enligt Apostlagärningarnas andra kapitel, omtolkar profeten Joels ord om att *åkalla Herren Gud* – (i *de sista dagarna* då Guds ande utgjuts.) Omtolkningen, eller snarare nytolkningen, innebär att åkalla, d v s tro på, Jesus Kristus. (Joel 2:1- 32)

Inte nog med det – texten vi hörde nyss är endast ett utsnitt ur ett av de sexton kapitel som Romarbrevet består av. Och dessutom, snittet är lagt på ett sådant olyckligt sätt att det försvårar förståelsen. Utan de borttagna inledande verserna blir ju utsnittet svårt att förstå – och troligtvis litet baktungt i bemärkelsen att det som därmed lyfts fram, på annat tankegods bekostnad, är den traditionella evangelisk lutherska tanken på förkunnelsens avgörande betydelse, hör-på-et, bibelordstrohet och ämbetsfixering. Kan det vara så att de inledande verserna, alltså 1-12 var för problematiska att ta med, för kommittén som satte ihop evangelieboken? Kanske.

I dessa tolv verser resonerar ju Paulus om den religiösa människans hängivna iver, här i form av den judiska fromheten, i absolut motsats till att ha rätt kunskap, alltså tro på Jesus Kristus. I dessa tolv verser påstår vidare Paulus att det aldrig har varit eller kan bli Guds vilja att människan kan bli rättfärdig genom handlingar.

Ett exempel på detta om tron kontra handlingarna är Paulus sätt att med den 107:de Psaltarpsalmen, vers 25 om himlen och avgrunden som horisont, använda de i den judiska traditionen mycket högt hållna orden i 5 Mosebok 30:11-14 för att låta Kristus vara den som genom inkarnation och Guds uppväckande ses som den det där ”profeteras” om. Så här vackert står det i de inledande orden i denna passus när Mose ”säljer in lagen” för sina skeptiska åhörare och som Paulus ”säljer in Kristus” med:

Denna lag som jag i dag ger dig är inte ofattbar eller ouppnåelig för dig. Den finns inte uppe i himlen, så att du måste fråga: Vem kan fara upp till himlen och hämta den åt oss, så att vi får höra den och kan följa den? Den finns inte bortom havet, så att du måste fråga: Vem kan fara över havet och hämta den åt oss, så att vi får höra den

och kan följa den? Nej, dess ord är mycket nära dig, i din mun och i ditt hjärta, och därför kan du följa den.

Kort sagt enligt Paulus, om det hade varit ett SMS: *inget behöver göras, JK gjort allt – och det vet du även om ingen sagt det till dig.*

Dagens epistelläsning avslutas med den sedan länge mer eller mindre klassiska formeln att tron bygger på förkunnelsen, och förkunnelsen på Kristi ord.

Den riktigt svåra brottningskamp som Paulus har i kapitlets inledande verser, brottningskampen som återkommer i versen direkt efter dagens episteltext, alltså frågeställningen *varför inte alla ur hans eget folk kom till tro*, finns inte explicit med i formeln att tron bygger på förkunnelsen, och förkunnelsen på Kristi ord. Kanske landade Paulus med hjälp av sin mystiska ådra i att alla människor ändå borde känna till Kristi inkarnation och uppväckande, i paritet med Mosebokens ord att lagen finns nära varje människa, i mun och hjärta.

Begreppet att förkunnelsen bygger på Kristi ord kan tolkas på mer än ett sätt. Fel är att säga att "Kristi ord" var skrifterna, eller nu är Bibeln.

Möjligt är att säga att "Kristi ord" betyder det Jesus då hade sagt. Möjligt men osannolikt då ju en sådan tolkning inte går ihop med Paulus missions- och utsändningstanke i vers 15. (Jfr Jesaja 28:16.)

Nyckeln till begreppet "Kristi ord" återfinns däremot i verserna 9 till 10, alltså de verser som ekar av den tidiga palestinska kyrkans bekännelse och dopritual.

För min del läser jag helst verserna i ljuset av Romarbrevets grundsyn att alla kan bli räddade, rättfärdiggjorda och fria från skam, och därför också jag.

Så här lyder de levande orden i verserna 9-10, där just, vilket är oerhört intressant orden *mun* och *hjärta*, från 5:e Mosebok, återkommer:

Ty om du med din mun bekänner att Jesus är herre, och i ditt hjärta tror att Gud har uppväckt honom från de döda, skall du bli räddad.